

RÓMAI SZENT BONIFÁC püspök

Június 5.

* Wessex (Anglia), 672/73. + Dokkum (ma Hollandia), 754. június 5.

A kora középkori Németországban működő hithirdetők közül Szent Bonifác alakja él a legmélyebben a köztudatban. Jelentős életműve nyomán hajlamosak vagyunk imponáló, hatalmas személyiségnek látni őt. Pedig ránk maradt leveleiben a bátor misszionárius nem titkolja lelkének meglehetősen érzékenységet, alázatosságát és egyszerűségét.

A Winfried névre keresztelték az 672/675 közötti években, Exeter közelében, Wessex királyságának nyugati részében. Életének első negyven évről nem sokat tudunk. „Életrajzát” az angolszász Willibald pap a hithirdető halála után tíz évvel írta Mainzban. De ebből is csak élete általános körvonalait tudjuk kivenni.

Az Exeter és Nursling bencés kolostoraiban nevelkedő Winfried belenőtt hazája műveltségi viszonyaiba. Itt néhány évtizede indult virágzásnak a Rómához hűséges helyi egyház. A képzést, amelyben Winfried részesült, meghatározta a szerzetesség fegyelme és bölcsessége, a szilárd egyházi jogrend, a Róma iránti hűség és a Szentírás alapos ismerete. Harminc éves lehetett, amikor pappá szentelték. Winfriedet nyilvánvalóan különösen lelkesíthette környezetének irodalomba ágyazott tanítói buzgósága. Maga is tanár lett Nurslingben, és írt egy grammatikát meg néhány költeményt. Ugyanakkor szónokként is működött a lelkipásztorkodásban, és alkalomszerűen egyházi missziókat is bíztak rá.

Negyven éves volt már, amikor vágya arra ösztönözte, hogy a misszióba menjen a szárazföldön élő rokon germán törzsek közé. Aszketikus céllal kereste a hontalanságot: „Isten iránti szeretetből”, „az Úrért”, „az örök hazába jutásért”, „a lelkek megmentéséért” -- ezek voltak az ír, skót és angolszász szerzetesek indítékai, amikor elhagyták szeretett hazájukat. Ez a szellem lelkesítette Winfriedet is, amikor 716 kora tavaszán a frízek országába indult. Jóllehet Radbod fríz király előretörése éppen akkor zúzta szét ott Willibrord missziós művét, a missziós munka kemény valósága nem szegte kedvét. Amikor még ugyanannak az évnek az őszén ott kellett hagynia a frízeket, fontos tapasztalatokkal gazdagon tért vissza Nurslingbe, balsikere a későbbi próbálkozások hasznára vált.

Nem akart apátként Nurslingben maradni, noha 717-ben megválasztották. Ezért 718-ban másodszor is elhagyta hazáját, immár mindörökre. A tapasztalt Willibrord példája szerint Winfried először a termékeny missziós munka előfeltételeit akarta biztosítani: meg akarta szerezni a világi kormányzat és a pápai hatalom hozzájárulását. Ezért útnak indult az apostolfejedelem, Péter egyházához. II. Gergely pápa 719. május 15-én az angolszászoknak teljes fölhatalmazást adott a „pogányok missziójához”. Ugyanakkor Winfried a római egyházzal való szoros kapcsolatának kifejezéséül fölvette Római Szent Bonifác nevét, akinek előtte való nap ülték meg az ünnepét. Bonifác később igen lelkiismeretesen eleget tett annak a kívánságnak, hogy nehézségeiről tájékoztassa a pápát.

Először Willibrord előkészítő munkáját próbálta folytatni Tübingiában, majd Willibrord társa lett a frízek országában. Itt 719- ben, Radbod halála után a missziók számára kedvező helyzet alakult. Willibrord segédpüspökévé és utódjává akarta választani Bonifácot, ő azonban két év

múlva elhagyta Willibrordot és a frank frízek földjét, ahol már győzött a kereszténység. Önálló, nagyobb területet átfogó munkára vágyott.

721-ben Hessenbe ment. Missziós tevékenysége mellett kis lépésenként nagy szervező munkát is végzett. Megreformálta az erősen elvilágiasodott egyházközségeket, Amöneburgban megalapította első kolostorát. 722-ben Rómában püspökké szentelték, és Martell Károly frank királytól oltalomlevelet kapott, így kettős fölhatalmazással folytathatta Hessen misszionálását. Amióta Geismar mellett kidöntette Donar istenség tölgyfáját, és fájából megépíttette Fritzlar mellett a Szent Péter-templomot, a régi istenekben való hit megingott. 725 után mind jobban az Egyház megszilárdításán, vallási megújításán és a keresztény hit elmélyítésén fáradozott. Nem kevesebbről volt szó, mint a hesseni-tübingiai egyház újraalapításáról.

A messzire tekintő III. Gergely pápa 732-ben megerősítette az angolszász misszió tekintélyét, amikor Bonifácot kinevezte érsekké, s felhatalmazást és jogot adott neki, hogy a Rajna jobb partján elterülő missziók számára püspököket szenteljen. De épp az ütközött a legerősebb ellenállásba, hogy érseki tartományt alakítson ki alárendelt püspökökkel. Bonifác tíz éven át nem tudta teljesíteni ezt a pápai megbízatást. Ahhoz az államhatalom tevékenyebb segítségével és beavatkozása lett volna szükséges.

Erre azonban az angolszász missziós nem számíthatott Martell Károly és környezete részéről. Ezenkívül a hazai, nagyon elvilágiasodott papság egyre nyíltabb ellenállást, sőt ellenséges viszonyt tanúsított az „idegenekkel” szemben. Annál elevenebb volt Bonifác összeköttetése a hazájával. A szigetről érkező levelek nemcsak imádságos segítséget ígértek neki, baráti adományokat is küldtek. És mindenekelőtt nagy számban jöttek át segítők, akiket megragadott a „szent zarándokság” eszménye. Név szerint, sajnos, csak keveset ismerünk közülük.

Ahogy növekedett a munkatársak száma, úgy szaporodtak sorban a kolostorok. Az amöneburgi és a fritzlari templomokat kolostorrá alakították. Ez utóbbi -- Fulda alapításáig -- Wigbert apát vezetése alatt, a legjelentősebb szerzetes település és utánpótlást képző iskola volt. Átmenetileg Wigbert vezette a Bonifác alapította Ohrdurf kolostort is a Tübingiai Erdő északi nyúlványán. A női kolostorok közül meg kell említeni Tauberbischofsheimet. Ezt Lioba, Bonifác egészen közeli rokona vezette. Lioba valószínűleg főapátnője volt egy egész sor más kolostornak, amelyeket Tauberbischofsheimből kiindulva alapítottak. Kitzingen és Ochsenfurt kolostorait Bonifác Theklára bízta.

737/738-as harmadik római utazása alkalmával Bonifác új munkatársakat talált Wunibald, Lullus és több más honfitársa személyében. A pápa megbízta, hogy Németország apostoli legátusaként adjon kánoni rendet az Egyháznak Bajorországban, Alemanniában, Hessenben és Tübingiában. A következő bajor és tübingiai püspökségek alapítása az ő nevéhez fűződik: Passau, Salzburg, Freising, Regensburg, Eichstätt, Würzburg, Buraburg és Erfurt. 741-ben Martell Károly halála megnyitotta az utat a frank egyház reformjához, amelyet most már Karimann és Pipin is támogatott. Ők --Martell Károssal ellentétben -- érvényesíteni tudták hatalmukat a frank nemességgel szemben.

Bonifác a rá bízott egyháztartományban a zsinati rendet is be tudta vezetni. Az úgynevezett „germán zsinat” (743), az estinnes-i (744) és a soissons-i (744) zsinatok az ősz hithirdető életének csúcspontját, a reformellenes erők feletti győzelmét jelentették. A frank körök

ellenállása mégis fokozódott vele szemben. Bonifác nem kapta meg Kölni auztrásiai érseki székhelynek, hanem csak Mainz püspökségét személyére szóló érsekséggel. Sok egyéb rendelkezését sem valósították meg.

Annál fontosabb lett számára az a 742 óta dédelgetett szándéka, hogy Sturmiusszal szerzeteskolostort alapítson a régi missziós területen. A 744-ben alapított Fulda Bonifác új hazája lett. Azt a világot keltette életre, amelyben felnőtt. A kolostor pedig teljesítette azt, amit Bonifác elvárt tőle: Fulda a missziós munka támasza lett, és hozzásegített, hogy a kereszténység és a műveltség átjárja az országot.

Bonifáccal szemben tovább erősödött az ellenállás Karlmann lemondása után (747-ben kolostorba vonult). Pipin annyira engedett az „idegen angolszászok” ellen föllépő frank körök nyomásának, hogy a Rómával való kapcsolat fenntartására hazai erőket vett igénybe. Jobb nem beszélni azokról az intrikákról, amelyeket a frank papság méltatlan képviselői a „reformáló” ellen szőttek. A fríz Liudger később így tudósít ezekről: „Kezdték ellene beszélni, gyalázták, ahogyan csak tudták, és azt állították, hogy nem méltó a püspökségre, mert idegen.”

Bonifác személyes „veresége” azonban egyáltalán nem azonos művének kudarcával. Bár Bonifácot úgyszólván teljesen mellőzték – Pipin a frank egyház reformpártjával tartott, és a Rómával (már 746-ban) létesített közvetlen kapcsolatot nem engedte szétszakítani. 748-tól a hazai főnemességből két férfi lépett előtérbe, Chrodegang metzi püspök és Fulrad, St. Denis apátja, akik a frankok államában az Egyház és az állam új szövetségét testesítették meg. Fulrad Bonifác tanítványával, a würzburgi Burkharddal 750-ben Zakariás pápához utazott Rómába azzal a kérdéssel, hogy Pipin nem lehetne-e király, hiszen ténylegesen ő gyakorolja a hatalmat. A helyzet ismeretében igen kétséges, hogy Pipin királlyá avató egyházi fölkenését Bonifác végezte volna. Mindenesetre az ő működése teremtette meg a föltételeket ehhez a korszakalkotó eseményhez, amely a királyi papságnak, a középkor keresztény rendjében a birodalom és az Egyház szövetségének jelképekben gazdag kifejezése lett. Bonifác és a frank reformbarátok működése hozta létre azt a légkört, amelyben II. István pápa Franciaországba utazhatott, és ezzel megtörténhetett a pápaság történetének a bizánciból a frank korszakba való átlépése. Ide tartozik az is, hogy a pápa Pipint St. Denis-ben királlyá kente.

Mialatt Bonifác műve történelmet alakított, személyes sorsa továbbra is tragikusan alakult. Amikor a pápa Franciaországban tartózkodott, ő a frízek országában volt. Lullust utódjául Mainzba hívta, megtette Fulda részére a még szükséges intézkedéseket, s aztán ismét a frízek országa felé fordult. Willibrord halála után Karlmann Utrechtet Bonifác felügyelete alá helyezte. Mint amikor egy öreg ember háza felől rendelkezik, Bonifác elbúcsúzott Mainzban Lullustól, és rábízta Liobát is. Fulda ügyét biztosnak tudta. Eobannak kellett az utrechti püspökséget vezetnie. Indulása előtt szemfedőt tétetett könyves ládájaiba.

Bonifác, miután a telet Utrechtben töltötte, Eobánnal és mintegy ötven kísérőjével Frízország északi részében prédikált és keresztelt egészen a tengerpartig. 754. június 5-én, pünkösöd hétfőjén, az újonnan megkereszteltek nagy csapatát hívta Dokkumba, hogy megbérmálja őket. A jelzett nap reggelén azonban megjelent egy sereg pogány. Ez a vértanúságot jelentette Bonifácnak és övéinek. A hithirdetőt, miközben kísérőit a véres halál elviselésére buzdította, egy kard halálosan megsebesítette. A vértanú holttestét diadalmenetben kísérték Utrechtben és

Mainzon át Fuldába. Ott akart nyugodni kedvenc alapításában, szerzetesei között. A vértanúság helyén hamarosan templom állt.

Bonifác kulcsszerepet játszott annál a történelmileg jelentős átrendeződésnél, melyben -- a latin-görög-antik világ elmúltával -- lerakták a középkor latin-germán világának alapjait. Ő kezdte megvalósítani a karoling nagybirodalom Rómához kötődő egyháziságát. Nem mintha Winfried-Bonifác zseniális előrelátással át akarta volna állítani a váltókat. Talán maga sem sejtette, hogy az óra hívására figyelő jó szándékával mennyire megérezte korának történelmi igényét, amelyet azután megragadott és célja felé vezetett.

Bonifácban a legmagasabb fokon élt a hűség, az odaadás, a bátorság és a hősiesség erénye. Kész volt a legvégsőkre is, ahogyan írta: „Haljunk meg atyáink szent törvényeiért. Ne legyünk néma ebek, hallgató kémek, sem fizetett szolgák, akik megfutnak a farkas elől, hanem legyünk hű pásztorok, akik éberren virrasztanak, hogy Isten szándékait hirdessék mindenkinek, uraknak és szolgáknak, gazdagoknak és szegényeknek, minden rendű és korú embernek, akár alkalmatlan, akár alkalmas, amíg Isten erőt ad hozzá nekünk." Másrészt a germánok apostola egyházszervező és vértanú alakját „nem szabad elválasztani a római hivatalos Egyház tekintélytisztelő, látszólag lendület nélküli, kínosan kicsinyes, önállótlan képviselőjétől". Az idő túlhaladt rajta, bármily szívósan küzdött is régi terveinek megvalósításáért.

Látszólag sokszor kudarcot vallott, mégis önzetlen szolgálatának erejével minden téren szentül előkészítette a Megfeszített és Föltámadott útját a jövő számára. Vértanúsága után azonnal tisztelettel vették körül, és június 5-én emlékeztek meg róla. A római kalendáriumba 1874-ben vették föl ünnepét.

Az Angliából jött bencés misszionárius küldetése teljesítése közben föláldozta magát a germán népekért, és ezért a németek apostola nevet viseli. Életéről saját levelei, munkatársainak leírásai és a hívő nép körében élő különféle hagyományok tájékoztatnak.

721-ben Turingiából fríz földre utazott. Erről az útról egy kis hangulatkép maradt ránk. Bonifác a Trier melletti Pfalzel apátságban szállt meg. Éppen a kolostorban tartózkodott az apátnő unokája, a mintegy tizennégy éves Gergely. Élénk fiú volt, és az asztalnál csengő hangon olvasott föl a Szentírásból, természetesen latinul.

„Akkor olvasol jól, fiam -- mondta Bonifác --, ha megérted, amit olvasol." --"Igen, megértem" -- mondta a fiú, és kezdte újra előadni a latin szöveget. „Ne így -- szakította félbe a vendég --, mondd anyanyelveden, amit olvastál." -- S amikor a fiú bevallotta, hogy úgy nem tudja, Bonifác maga kezdte a Szentírás szövegét kifejtetni asztaltársainak. Gergely pedig annyira vonzódott a misszionáriushoz, hogy nagyanyjától engedélyért könyörgött, hadd kísérje el Bonifácot. -- Később az utrechti Szent Márton-kolostor apátja lett.

Amikor Bonifác tekintélye megnövekedett, és eléggé kiismerte a hesseniek és türingiaiak gondolkodásmódját, megkockáztathatta, hogy úgynevezett istenítélet elé állítsa őket. A Geismar melletti Gundensbergen állt egy hatalmas Donar-tölgy, az istenekbe vetett hit jelképe. Annak a kidöntésével akarta megmutatni a mitikus istenek tehetetlenségét. Erről a döntő pillanatról így ír Willibald:

„Amikor nagy merészen nekifogott, hogy kidöntesse a fát, az odasereglett pogányok nagy tömege szívében elátkozta őt, mint istenei ellenségét. Azonban alig érte néhány csapás a törzset, a tölgy hatalmas tömegét valami magasabb isteni fuvallat mozgásba hozta, és a földre zuhant. Miután az ágak leváltak róla, egy magasabb akarat erejénél fogva a törzs négy darabra hasadt, és anélkül, hogy az ott álló testvérek bármit is tettek volna vele, négy azonos hosszúságú, óriási hasáb feküdt a szemük előtt. Amikor ezt látták az előbb még átkozódó pogányok, abbahagyták gyalázkodásukat, és hívő módra az Istent dicsérték. Akkor a szent püspök, miután a testvérekkel tanácskozott róla, ennek a fának az anyagából kápolnát építtetett, és Szent Péter tiszteletére szentelte.”

Angol barátaival folytatott levelezésében Bonifác rendkívül szeretetreméltó, emberi oldaláról mutatkozik be. Testvéri tanácsot kér és ad, gondjaikat és reményeiket, a barátság ajándékait cserélik egymás között. Angliából elsősorban könyvek, liturgikus eszközök és ruhák érkeztek. Bonifác viszont a német kézügyesség termékeit küldte. Így például Daniel wichesteri püspöknek „egy takarót, nem selyemből, hanem kecskeszőrből szőve. Jó bolyhos, be lehet vele takarni kegyességed lábát.” Sőt Ekbert yorki érseknek egyszer „csók helyett két hordócska bort” küldött, azzal a kéréssel, hogy „a köztünk fennálló barátság szellemében csináljon testvéreivel egy vidám napot.”

A szent püspöknek és kísérőinek vértanúságáról a következőket mondják:

Ismét megérkezett az országba a tavasz. A misszionáriusok Dokkum mellett a tengerparton ütötték föl sátraikat. Pünkösöd hétfőjén reggel kellett az újonnan megkeresztelteknek bérmálásra megjeleniük. Az előtte való éjszakát Bonifác álmatlanul töltötte. Pirka datkor fölkel. Egy nehéz, bőrbe kötött könyvet vett a kezébe, szorgalmas szerzetesek ajándékát. Találomra fölnyitotta. „A halál jótéteményeiről -- Szent Ágostontól” -- olvasta könnyedén elmosolyodva. Különös olvasmány erre a boldog napra!

Nem tudta, meddig olvasott, amikor hirtelen fölriadt. Lárma verte föl a reggel csöndjét, lódobogás és hangos kiáltozás. A kereszteltek azok, akik bérmálásra jöttek? Csodálkozva lépett ki Bonifác a sátrából, még kezében a könyvvel. Istenes énekek és dicséretetek helyett vad fegyvercsörgést és durva lármát hallott. Karddal és dárdával törtek a lovasok a szerzetesekre. Elsőnek a hűséges szakácstestvért terítették le, aki szembefordult a támadókkal. Egyes szerzetesek fegyvert ragadtak, de az ősz püspök rájuk kiáltott: „El a fegyverekkel! Nem azért jöttünk ide, hogy harcot hozzunk, hanem a békét! Isten megmenti lelkünket. Legyetek bátrak és hősök, jöjjetek velem a halálba!” Ekkor azonnal egy fríz rontott Bonifácra. A könyvet önkéntelenül is feje fölé tartotta oltalmul. Akkor lesújtott egy kardcsapás, és kettéhasította a könyvet Isten hú szolgájának fejével együtt.

Amikor a holtakat biztonságba helyezték és nyughelyükre átvitték, nem feledkeztek meg Bonifác kettévágott könyvéről sem. Drága kincs gyanánt megőrizték, és még ma is a nagy hithirdető végső odaadásáról beszél.

Bonifatius Wynfrith

Bonifatius Wynfrith, ismertebb nevén **Szent Bonifác** (Crediton, Wessex, Britannia, 672 körül – Dokkum, Hollandia, 754. június 5.) angol származású szerzetes, hittérítő, vértanú, **Germánia apostola**. Családi neve Wynfrith (Winfrid) volt. Az exeteri és a nhutschellei kolostorokban nevelkedett; ez utóbbiban kezdett tanítani. 30 éves korában lett pap.

Missziós tevékenysége

Baráti kapcsolatban volt Szent Aldelmus malmesburyi apáttal. 716-ban három társával elindult ősei, a szászok misszionálására. Éppen ebben az időben lázadt fel a frízek fejedelme, Radboch és a frankok elleni háborújával lehetetlenné tett minden missziós tevékenységet. A 690-től itt térítő Szent Willibrordnak is vissza kellett húzódnia egy kolostorba, ezért Winfrid is jobbnak látta, ha visszatér Nhutschellébe.

718-ban újra útnak indult, de előbb Rómába ment, hogy missziójához pápai felhatalmazást nyerjen. II. Gergely pápa szívesen fogadta, és több hónapig maga mellett tartotta. 719. május 15-én bocsátotta útnak. Winfrid ekkor vette fel a Bonifác nevet (egy vértanúról), és ettől kezdve csak ezt a nevet használta.

Bonifác először egy kis ideig Liutprand longobárd király udvarában tartózkodott, majd Bajorországon és Tübingián át érkezett a frank birodalomba. Miután Radboch meghalt, ismét Frízföldre ment, és 2-3 évig - tapasztalatszerzés céljából - Willibrord mellett tevékenykedett. 721-ben Hessenből már sok ezer pogány megtéréséről küldhetett jelentést a pápának. II. Gergely ekkor magához kérte és 722. november 30-án egész Germánia missziós püspökévé szentelte. 723-ban Martell Károlytól menlevelet kapott, és így már pápai és királyi támogatással végezhetette missziós munkáját.

Útja során hihetetlen bátorsággal tevékenykedett: egy alkalommal Geismar mellett szétverte azt a tölgycserjét, amelyet a germánok Thoristen szent fájának tekintettek, és anyagából kápolnát épített Szent Péter tiszteletére. A közelben alapította meg a fritzlari kolostort.

724-ben Tübingiába ment, ahol északon a szászok pogánysága, délen a frankok politikai zűrzavara tette tönkre a korábbi missziós eredményeit. Tübingiai missziójának (724-731) legnagyobb eredménye - a sok templom építése mellett - a Gotha melletti Szent Mihály-kolostor megalapítása, amely a kereszténység fellegvára lett.

Hazájából sok férfi és női szerzetes ment utána, és Bonifác rájuk bízta egy-egy új kolostor alapítását: Lullus lett utóda a mainzi érsekségben, Burchard a későbbi würzburgi püspök, Denehard állandó követe Rómában, Wigbert a Szent Mihály-kolostor apátja; Lioba Tauberbischofsheim, Tekla Kitzingen és Ochsenfurt apátnője lett. Bonifác leghíresebb kolostora a fuldai alapítás 744-ben, amelyet szintén tanítványára, Sturmiusra bízott.

Egyházszerző tevékenysége

III. Gergely pápa 732-ben érseki palliumot küldött neki, feljogosítva őt új püspökök kinevezésére, s hogy püspökségeket alapítson, azaz szervezze meg az egyházat a misszionált területeken. 738-ban Rómába ment, hogy pontosan megismerje a pápa elgondolásait, aki 739-ben pápai legátussá nevezte ki. Először Bajorországban tartott zsinatot, majd érseki rangra emelte Salzburgot, és a szász Jánost tette meg érseknek, Regensburgnak, Freisingennek és Passaunak újra püspököt adott, majd Freisingenből továbbment Hessenbe és Tübingiába. 741-ben Hessen számára Buraburgot, Tübingia számára északon Erfurtot, délen Würzburgot tette püspöki székhellyé. Észak-Bajorországnak Eichstattet adta püspökségül. A buraburgi és az erfurti püspökség ugyan hamarosan megszűnt, de Nagy Károly idejében Buraburg helyére Paderborn, Erfurt helyére pedig Halberstadt lépett mint püspöki székhely, s így a Germániának adott egyházszervezete tartósnak bizonyult.

742-ben Karlmann és Kis Pipin kérésére hozzákezdett a frank egyház megreformálásához. Ennek érdekében több zsinatot is tartottak, ahol Bonifác pápai legátusként elnökölt. Működése az akkori egész frank birodalomra kiterjedt. A klérust szigorú fegyelemre szorította, a kolostorok életét a Szent Benedek-féle Regula alapján szervezte meg. 745-ben az általános frank zsinaton megválasztották Bonifácot kölni érseknek, hogy egy vezetés alá kerüljön a germán, frank és fríz misszió. 747-ben az ekkor érseki rangra emelt mainzi széket foglalta el. 751-ben Soissonsban ő koronázta meg Kis Pipint a frank birodalom egyeduralkodójává.

Halála

753-ban lemondott a mainzi érsekségről és a Willibrord halálával félbemaradt fríz misszió befejezéséhez fogott. Végighajózott a Rajnán, és nagy sikerrel prédikált. 754-755 telét Utrechtben töltötte, majd tavasszal újra elindult. Sok pogányt megkeresztelt, és már a bérmlásra készítette elő őket, amikor Dokkum közelében fanatikus pogányok megtámadták a szállásán, és 52 társával együtt megölték.

Holttestét előbb az utrechti székesegyházba, majd Mainzba, végül óhajának megfelelően Fuldába vitték.

Hatása, tisztelete

Legnagyobb hatása abban volt, hogy egyházszervezései által a már meglévő kereszténységet mind a keleti, mind a nyugati frank birodalomban megszilárdította, és a püspökségeket Rómával a legszorosabb egységbe vonta. Meghonosította a római liturgiát, különös tekintettel a római keresztelési szertartásra, valamint hathatósan védte a cölibátus eszméjét. Az Angliából hozott szerzetesek meghonosították a szabad művészeteket a frank birodalom kolostoraiban is. Oktatási célokra ő maga is írt egy grammatikát és egy verstant. Levelezése értékes forrás a germániai misszió történetéhez.

Az ikonográfiában általában püspökként, a bencés kolostorokban apátként is ábrázolták (a legkorábbi a Codex Aureus fedőlapján, Nürnberg, 983-990); a középkori kőszobrászat legismertebb Szent Bonifác-figurája az erfurti dómban látható (1320-1330). Az erfurti dóm üvegablakain van egy Szent Bonifác-képciklus (1410 körül). Attribútumai: könyv, bárd, fejsze (utalás a 723-ban kivágott tölgyfára), templom-modell, kard, karddal átszúrt könyv (az evangéliumos könyvvel védekezett, amikor kardokkal támadtak rá), róka.

A szabók, a sörfőzők és Németország védőszentje. Ünnepe a katolikus egyházban: június 5.

Forrás: Wikipedia

Germánia apostola – Szent Bonifác

A VII-VIII. században élt Bonifatius Wynfrith (Winfried) angol származású szerzetes, hittérítő, vértanú Germánia apostola volt. Szerzetestársaival fáradhatatlanul dolgozott a hit terjedéséért. Az általa 744-ben alapított Fulda a missziós munka fellegrája lett, és hozzájárult ahhoz, hogy a kereszténység és a műveltség átjárja az országot.

Creditonban született, 672 körül. Winfried névre keresztelték az 672–675 közötti években, Exeter közelében, Wessex királyságának nyugati részében.

Szent Benedek rendjébe lépett. A képzést, amelyben Winfried az exeteri és a nhutschellei kolostorokban részesült, szerzetesi fegyelem és bölcsesség, szilárd egyházi jogrend, Róma iránti hűség és a Szentírás alapos ismerete határozta meg. Harminc éves lehetett, amikor pappá szentelték. Tanárként tevékenykedett Nurslingben. Jelentős szónok volt.

Nagy áldozattal vállalt missziós utakat; szerzetestársaival fáradhatatlanul dolgozott a hit terjedéséért. 716-ban három társával kezdte meg a szászok misszionálását. Ebben az időszakban lázadt fel a frízek fejedelme, Radboch, és a frankok elleni háborújával lehetetlenné tett minden missziós tevékenységet. A 690-től itt térítő Szent Willibrordnak is vissza kellett húzódnia egy kolostorba, ezért Winfried is jobbnak látta, ha visszatér Nhutschellébe.

Winfried 718-ban újra útnak indult, de előbb Rómába ment, hogy missziójához pápai felhatalmazást nyerjen. II. Gergely 719. május 15-én teljes fölhatalmazást adott az angolszász szerzeteseknek a pogányok missziójához. Winfried a római egyházzal való szoros kapcsolatának kifejezéséül Római Szent Bonifác ókeresztény vértanú nevét vette föl.

Bonifác rövid ideig Liutprand longobárd király udvarában tartózkodott, majd Bajorországon és Tübingián át érkezett a frank birodalomba. Radboch halála után ismét Frízföldre ment, és Willibrord mellett tevékenykedett. 721-ben Hessenből már sok ezer pogány megtéréséről küldhetett jelentést a pápának.

II. Gergely 722. november 30-án egész Germánia missziós püspökévé szentelte. 723-ban Martell Károlytól menlevelet kapott, így pápai és királyi támogatással végezhette missziós munkáját. A mainzi egyházmegyét kormányozta; számos egyházmegyét alapított és újjított meg

Bajorországban, Tübingiában és a frankok földjén (Passau, Salzburg, Freising, Regensburg, Eichstätt, Würzburg, Buraburg, Erfurt).

Meghonosította a római liturgiát, különös tekintettel a római keresztelési szertartásra. Halamint hathatósan védte a cölibátus eszméjét. Angolszász szerzetestársaival bevezették a szabad művészeteket a frank birodalom kolostoraiban is. Oktatási célokra ő maga is írt egy grammatikát és egy verstant. Levelezése értékes forrás a germániai misszió történetéhez. Zsinatokat tartott; törvényeket hozott.

Egy alkalommal Geismar mellett kidöntötte azt a tölgyet, amelyet a germánok Thor isten szent fájának tekintettek, és Fritslar mellett kápolnát épített belőle Szent Péter tiszteletére. A közelben alapította meg a fritzlari kolostort.

724-ben Tübingiába ment, ahol északon a szászok pogánysága, délen a frankok politikai zűrzavara tette tönkre a korábbi missziós eredményeit. Tübingiai missziójának (724–731) legnagyobb eredménye, számos templom építése mellett, a Gotha melletti Szent Mihály kolostor megalapítása, amely a kereszténység fellegvára lett. Radbod halála után a missziók számára kedvező helyzet alakult ki. Willibrord segédpüspökévé és utódjává akarta választani Bonifácot, ő azonban elhagyta a frank frízek földjét, ahol már győzött a kereszténység.

725 után mindjobban az Egyház megszilárdításán, vallási megújításán és a keresztény hit elmélyítésén fáradozott. Hazájából sok férfi és női szerzetes követte; Bonifác rájuk bízta egy-egy új kolostor alapítását. A 744-ben alapított Fulda Bonifác új hazája lett; azt a világot keltette életre, amelyben felnőtt. Fulda a missziós munka támasza lett, és hozzásegített, hogy a kereszténység és a műveltség átjárja az országot.

754 júniusában Bonifác mintegy ötven kísérőjével Frízország északi részén prédikált és keresztelt, egészen a tengerpartig. Június 5-én, pünkösd hétfőjén Dokkum közelében pogányok támadták meg a bérálás szentségének kiszolgáltatására érkező Bonifác püspököt: miközben társait a véres halál elviselésére buzdította, egy kard halálosan megsebesítette.

Holttestét előbb az utrechti székesegyházba, majd Mainzba vitték. Végül az általa alapított fuldai monostorban temették el. Vértanúsága helyén templomot építettek.

Halála után gyorsan terjedt tisztelete; június 5-én emlékeztek meg róla. A római kalendáriumba 1874-ben vették föl ünnepét. Az Angliából jött bencés misszionárius küldetése teljesítése közben fölládozta magát a germán népekért, és ezért a németek apostola nevet viseli. Életéről saját levelei, munkatársainak leírásai és a hívő nép körében élő különféle hagyományok tájékoztatnak.

Az ikonográfiai hagyomány általában püspökként, a bencés kolostorokban apátként ábrázolja. A középkori kőszobrászat legismertebb Szent Bonifác-figurája az erfurti dómban látható (1320 és 1330 között készült); a dóm üvegablakain egy Szent Bonifác-képciklus is látható. Attribútumai: könyv, bárd, fejsze, templommakett, kard, karddal átszúrt könyv (az evangéliumos könyvvel védekezett, amikor kardokkal támadtak rá), róka.

Forrás: Magyar Kurír